

Bárka

- Kezdőlap
- Hírek
- Programajánló
- Pályázatok
- Friss Bárka
- Archiv Bárka
- Megrendelés
- Szerkesztőség
- Fórum

Bejelentkezés

Felhasználónév

Jelszó

Emlékezzen rám

Bejelentkezés

Elfelejtette jelszavát?

Elfelejtette
felhasználónevét?

Fiók létrehozása

- Szépirodalom
- Megkérdeztük
- Ilia Mihály
rovata
- Színházak
- Kritika, esszé
- Beszélgetések
- Helyszíni
tudósítások
- Képzőművészet
- Tárca

Tárca

Fény és zene
interpretációk

Kiss Ottó prózái

Babiczyk Tibor tárcája

Darvasi Ferenc
jegyzeteSzabó Tibor Benjámin
tárcája

Helyszíni tudósítások

A Frankfurti
Könyvvásárról

A Sínbusz Fesztiválról

IV. Folyóirat Fesztivál

Bárka-est Gyulán

Darvasi-est

Békéscsabán

Elek Tibor

Amikor a Pusztaszó (is) elég

Az Esztergomi Várszínházban mutatták be először, de néhány nap múlva már a Gyulai Várszínházban is láthattuk, hallhattuk a Sinka István verseire épített, azokból kibomló *Pusztaszó* című előadást (a szóösszetétel talán a *Pásztorének* mintájára keletkezett). Az est rendezője, a versek mondója és egyik énekese, Horányi László az Esztergomi Várszínház művészeti vezetője, nyilván ezért (is) volt az ősbemutató Esztergomban, de gyulaiként hadd mondjam azt, hogy Gyulán talán még inkább otthonra talált ez az előadás. Nem is azért csupán, mert Gyula közelebb esik azokhoz a bihari, sárréti, békési pusztákhoz, amelyeken az egykori pásztorok legeltetett, vagy a sokszor megénekelt „Körözs vízé”-hez, vagy Vésztőhöz, ahol évekig élt és alkotott, hanem, azért is, mert Sinka csaknem két évtizedes Békés megyei időszakában olyan konkrét gyulai mozzanatok is találhatóak, mint például, hogy többször járt a városban, látogatta a kórházban szívbeteg feleségét, akinek aztán a gyulai Szentháromság temetőben van a sírja mindmáig, vagy hogy többször megfordult az akkor még megyeszékhely *Békés* című lapjának szerkesztőségében is, a lap egyik munkatársának hónapos szobája szolgált otthonul a kórházi látogatásai idején, sőt, egy 1937-es sajtóper iratai szerint maga is gyulai lakos éppen. De akár azért is található otthonra a Pusztaszó Gyulán, mert az azt (zeneszerzőként) létrehozó és előadó zenészek közül Nagy Szabolcs (zongora, ének) gyulai születésű és Pengő Csaba (bőgő, ének) is békési származású.

A Londonban élő Gömöri György mondja, épp itt, a Bárkaonline-on, hogy „a jó versnek még a huszonegyedik században is kell legyen olyan zenéje, amitől olvasója, vagy hallgatója azt versként éli meg” s hogy „a líra nem más, mint érzelem és gondolat - dalban elbeszélve”. Sinka István versdalai és versballadái magától értetődő természetességgel kínálják magukat a megzenésítésre, s ennek során a népzenei ritmusok, motívumok, dallamok vagy a rájuk emlékeztetők felhasználását. Németh László írta Sinkáról, hogy „Ady óta nem volt költőnk, akiben ilyen mély, távoli dallamok jártak volna vissza.” Nem véletlenül kezdődik a az előadás a *Vád* című Sinka-kötet mottójával: „nagyanyám s szépnyáim / lelke dalolt nekem a pusztán...”, s a *Fekete bojtár vallomásainak* az az emlékezetes részlete is elhangzik később, amely a csizmaszárra írott (állítólagos) első vers keletkezését úgy beszéli el, mintha csak a pósa fekete öregasszonynak a szélzugából kihallott altatójából születne meg. Ezért mondtam én is két évvel ezelőtt ([itt a Bárkaonline-on olvasható is](#)), Sinka születésének 110. évfordulójára emlékeztetve, hogy neki nem másoktól kellett begyűjtenie az ősi magyar népi látásmód, a népköltészeti hagyományvilág szemléleti és formai elemeit, elég volt önmagát vállatóra fognia.

Frissek

A Frankfurti
KönyvvásárrólFény és zene
interpretációkA Sínbusz
FesztiválrólIlia Mihály Rózsa
SándorrólKritika Háy János
kötetéről

Szépirodalom

Háy János
Magyar meséjeFekete Vince
prózájaSzappanos Gábor
prózájaLackfi János
verseiKiss László
prózája

Ilia Mihály rova

Ilia Mihály Rózsa
SándorrólRadnóti és a "vak
tápai lantos""Amíg csak élek"
(...)Danilo Kis
magyar író?

Jellemrajz

Színház

V. Shakespeare
FesztiválA Jókai elmúlt
évadárólBeszélgetés
Csedon JózseffelA Gyulai
várszínház 46.
évadjának
programjaKovács Lajos-
interjú

Megkérdeztük

Megkérdeztük
Tóth KrisztinátMegkérdeztük
Bajtai AndrástMegkérdeztük
Prágai TamástMegkérdeztük H.
Nagy PétertMegkérdeztük
Lanczkor Gábort

Kritika, esszé

Hírcsatorna

Köszönjük!

Köszönjük!
Google PR™ - Post your
Page Rank with
MyGooglePageRank.com

Statistikák

Tartalom találatai :
2123332

Támogatóink

A fiatal zenészeket a származás, a békési, körös-parti atmoszféra ismerete bizonyára nyitottá, fogékonyá tette Sinka világa iránt, de a vers és a zene régtől ismert összefüggéseinek alkotó alkalmazásához szükségeltettek azok a tapasztalataik is, amelyeket eddigi zenei előéletük során szereztek. S nem is elsősorban a különböző jazz, blues formációkra gondolok, amelyekben megfordultak, jóllehet a népzenei alapokhoz társul rockos, bluesos hangzás sem elhanyagolható ezen az estén (említsük meg zenésztársaikat is: Gera Attila fűvös hangszerek, Molnár Dániel ütőhangszerek, Szirtes Edina hegedű, ének), hanem, s főként Nagy Szabolcs esetében, inkább a Ghymesre, amelyben már régóta együttél mindez. De mindegy is, hogy milyen forrásokból táplálkoztak a versek megzenésítői, a lényeg az, hogy a szónak és a zenének nemcsak ritka szép, de napjaink, a fiatalabb korosztályok által kedveltebb, hangzásvilágához is jól illeszkedő összhangja valósult meg az előadásban, ráadásul táncmozgással és egyéb látványelemekkel is társulva.

Ha rövid a kardod, told meg egy lépéssel - szól a közismert mondás. Ha a pusztai szó önmagában kevésnek, nem elég hatásosnak látszik már, főként, hogy Sinka István pusztai szavával a ma embere nem is igazán találkozhat, akkor társítsd hasonlóan tiszta forrásokból származó ritmusokkal és dallamokkal, ne csak mondd mértéktartó és hiteles átéléssel, de énekelj is, hívd meg a Magyar Balett Színház Gődöllő öt táncosát, akik Egerházi Attila archaikus és modern mozgásszínházi elemekre épülő koreográfiájával táncolják is el, színesítsd előadásodat várfala vetített illusztrációkkal, látványelemekkel, használd ki a környezetet kínálta egyéb lehetőségeket is, például a várbelső loggiáját - s akkor talán mégis elérheti a költői szó a címzettjeit. Ha a Sinka-vers és a zene fentebb említett természetes összefüggésének felismerése mellett ez a gondolatmenet is ösztönözte a *Pusztaszó* című előadás létrehozót, akkor jól tették, hogy mindezt professzionális módon meg is valósították.

Nagyon más a mi világunk már, mint a Sinkaé volt. Az előadásban a Sinka-líra olyan emblemikus alkotásai mellett, mint az *Anyám balladát táncol*, *Bondár Márta balladája*, *Vég karjaidra idő...*, számos olyan kevésbé ismert és a hagyatékból előkerült dalszöveg is elhangzik (egy Ozsváth Sándor által szerkesztett 1985-ös előadás anyagát alapul véve), mint a zeneileg már-már slágergyánus (már ha efféle dalokat játszanának is a slágerrádiók) feldolgozást kapott *Fekete kapu*, *Bujdosó ének*, *Nem volt kék...* A szó, a zene, a mozgás, látvány ilyen egymást erősítő összhangja azonban nemcsak a korok közti távolságot képes áthidalni, de az ismeretlen szövegeket is ismerőssé teszi. A versekben megfogalmazott érzések, hangulatok, létélmények, egyéni és közösségi sorstapasztalatok ebben az összművészeti produkcióban számunkra is átélhetővé válhatnak, s így visszavezethetnek bennünket magához a pusztai költői szóhoz, felismertette annak eredendő erejét is. S ennél többet egy előadástól nem kívánhatunk. A *Pusztaszó* nem kevés.

Jelenet az előadásból

Fotó: Kiss Zoltán

Kapcsolódó írás: [110 éve született Sinka István](#)

Kritika Háy János
kötetéről

A szűz
metamorfózis

Tóth László
kötetéről

Végh Attila
kötetéről

Havasi Attila
Trifladszónójáról

Beszélgetések

Beszélgetés Szócs
Gézával

Beszélgetés Zalán
Tiborral

Interjú Kiss Judit
Ágnessel

Beszélgetés
Kányádi Sándorral
Jubiláló Portugal,
virágzó Sóska

Képzőművészet

Jankay Tibor
hagyatékáról

Bácskai Bertalan
grafikáiról

Schéner Mihályról

Bergamói tavasz
NEStor - amitől
RÁRAGAD

Utolsó hozzászólások

2009. 10. 05 10:40
Kiss László prózáj
[Nem látod a
lábjegyzetet? Háro:
hozzá...](#)

2009. 09. 30 10:40
Kiss László prózáj
[véleményem szerin
szégyen, hogy egy
...](#)

2009. 09. 23 20:32
Tóth László
kötetéről...
[Kedves Laci, épp
most került a
kezemb...](#)

2009. 09. 18 08:16
Öreg horgász és a
te...
[Drága Tibor!
Köszönöm a
mini-real ...](#)

2009. 08. 06 07:48
Kiüzetés,
oltalomker...
[Tetszik a cikk. \(Va
egy zenetanár, ...](#)